

системі Міноборони України.

Основним елементом (ядром) моделі, являється система управління. Іншими елементами моделі, являються: системи наукових установ, дорадчих органів, та ряд інших суб'єктів і складових щодо забезпечення ННТД.

Головною метою побудови зазначеної моделі є вироблення політики Міністерства оборони України у сфері ННТД, а також розв'язання проблем щодо узгодженості рішень з найбільш важливих питань розвитку воєнної науки та перспектив розвитку Збройних Сил України.

Таким чином, підсумовуючи вище викладене, можна зробити висновок про те, що інтегрована система підготовки наукових кадрів (фахівців вищої кваліфікації – здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та докторів наук), тісно поєднується з системою ННТД і може бути використаною в якості структурного елементу моделі організації ННТД в системі Міністерства оборони України.

Від кількісних та якісних показників підготовки фахівців вищої кваліфікації загалом, залежить подальший розвиток організації наукових досліджень та підвищення їх ефективності у сфері будівництва та подальшого розвитку Збройних Сил, теорії воєнної безпеки України, підготовки та застосування військ (сил) Збройних Сил України тощо.

Список бібліографічних посилань

1. Закон України від 05.09.2017 року №2145-УШ “Про освіту” / Голос України від 27.09.2017 року - 2017, №178-179.

2. Закон України від 01.07.2014 року №1556-УІІ “Про вищу освіту” (зі змінами) / Відомості Верховної Ради України від 19.09.2014. - 2014, №37-38, С. 2716, ст. 2004.

3. Закон України від 26.11.2015 року №848-УШ “Про наукову і науково-технічну діяльність” (зі змінами) / Офіційний вісник України від 12.01.2016. - 2016, №2, С. 19, ст. 40, код акта 80089/2015.

4. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 року №261 “Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)” / Офіційний вісник України від 19.04.2016. - 2016, №29, С. 13, ст. 1164, код акта 81513/2016.

5. Наказ Міністерства оборони України від 24.02.2017 року №115 “Про затвердження Особливостей підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих військових навчальних закладах (науково-дослідних установах) Міністерства оборони України” / Офіційний вісник України від 12.05.2017. - 2017, №37, С. 25, ст. 1168, код акту 85838/2017.

Отримано 20.02.2022

УДК 378.6:351.741](477.54)

Павло Дмитрович ЧЕРВОНІЙ,

*доцент кафедри педагогіки та психології факультету № 3
Харківського національного університету внутрішніх справ,
кандидат педагогічних наук;*

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8172-7732>

ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО РІВНЯ ОФІЦЕРІВ КУРСОВОЇ ЛАНКИ У ХНУВС

Розглянуто засоби підвищення професійного рівня офіцерів курсової ланки в ХНУВС. Враховуючи специфіку діяльності офіцерів курсової ланки, для них розроблена програма підготовки «Школа курсового офіцера».

Ключові слова: офіцер курсової ланки, підготовка, здобувач вищої освіти, службова діяльність, виховна робота.

Підготовка курсових офіцерів до роботи зі здобувачами вищої освіти МВС України була актуальною в органах внутрішніх справ України, однак і залишається актуальною в Національній поліції України.

У зв'язку з кадровою плінністю, омолодженням кадрового потенціалу, специфікою роботи зі здобувачами вищої освіти виникла необхідність підвищення рівня підготовки до роботи курсових офіцерів і розвитку в них професійних знань, умінь і навичок.

До курсового офіцера висуваються такі вимоги, як володіння необхідною системою психолого-педагогічних знань й опанування специфічними професійними вміннями; здійснювати діагностико-прогностичну діяльність, проектувати цілі і завдання виховання, передбачати результат своєї діяльності, здійснювати її аналіз, визначати характерологічні особливості особистості – характер, волю, пам'ять, звички, її спрямованість (потреби, інтереси, переконання, ціннісні орієнтації, мотиви, установки, системи стосунків).

Курсові офіцери як безпосередні керівники організовують і здійснюють зі здобувачами вищої освіти службову діяльність, виховну роботу, тобто формують в них якості, погляди, переконання, які необхідні для майбутньої службової діяльності.

З перших днів навчання і служби у закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання які здійснюють підготовку поліцейських здобувачі вищої освіти зустрічаються з підвищеною вимогливістю до їх поведінки й зовнішнього вигляду, навчання, розпорядку дня, що є незвичним для них, і їм необхідно в цьому допомогти. Авторитарний стиль спілкування у ході роботи знижує адаптацію до служби, знижується рівень успішності в навчанні.

Багато дослідників пропонували різні шляхи вирішення підготовки офіцерів до роботи з перемінним складом.

Так, С. Ю. Литвиновський зазначає, що у Збройних Силах України основною причиною складнощів у офіцерів – організаторів виховної роботи є незадовільна психолого-педагогічна підготовленість [1, с. 9].

О. А. Матеюк розробив систему психологічної підготовки військового керівника для здійснення ним професійно-психологічного впливу на підлеглих і розділив цю систему на дві частини, умовно назвавши їх загально-психологічною та соціально-психологічною підготовкою військового керівника [2].

І. В. Кравченко відмічає, що авторитарна вимогливість командирів у душі суворого дотримання вимог присяги і статутів у групах не дає позитивних зрушень у вихованні курсантів [3, с. 47], а В. І. Зелений у своєму дослідженні визначає основні прояви педагогічної культури у виховній роботі, адже ефективність процесу виховання залежить від військового педагога – вихователя [4, с. 13].

Тому в ХНУВС затверджена програма навчання офіцерів курсової ланки факультетів №№ 1-4, інституту післядипломної освіти, Сумської філії у «Школі курсових офіцерів».

Мета цього заходу полягає в оволодінні працівниками, на яких покладено виконання обов'язків керівників курсів, теоретичними знаннями і практичними навичками, необхідними для виконання службових завдань, удосконалення навичок керівної діяльності, спроможність до оперативного та якісного виконання поставлених службових завдань.

За цією програмою для офіцерів курсової ланки розроблено сімнадцять тем. Зупинимось коротко на деяких із них.

Вивчення теми «Правовий статус керівника курсу, його роль у забезпеченні навчальної та службової дисципліни» дозволяє вивчити нормативно-правові акти, що регламентують діяльність керівника курсу та здобувачів вищої освіти ЗВО МВС та роль керівника курсу у забезпеченні навчальної та службової дисципліни.

У ході вивчення теми «Основи організації освітнього процесу» офіцери курсової ланки знайомляться з організаційним та інформаційним забезпеченням освітнього процесу,

дізнаються про основні поняття з питань організації освітнього процесу. Вони знайомляться із роллю офіцерів курсової ланки під час проведення: навчальних занять, семестрових контролів, ректорських контрольних робіт, атестації здобувачів вищої освіти, проведення самостійної підготовки здобувачів та проходження всіх видів практики.

Дуже важлива тема для роботи із здобувачами вищої освіти є тема «Основи психологічної роботи». Курсові офіцери ознайомляться з основними завданнями, засадами організації та функції системи психологічного забезпечення у закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських. Дізнаються про особливості виявлення нестійких та негативних психоемоційних станів здобувачів освіти, як налагоджувати ефективну взаємодію з психологами ВПЗ ВКЗ для проведення заходів психологічного спрямування. Як формувати позитивний соціально-психологічний клімат у курсантських колективах.

Вивчення такої теми як «Запобігання нестатутним відносинам, протидія булінгу та дискримінації» дозволить не тільки поглибити знання про правила етичної поведінки керівника курсу, а й не допустити нестатутні відносини, визначати типові ознаки та причини булінгу. Яка відмінність булінгу від конфлікту, як допомогти особі, постраждалій від булінгу, як запобігти та протидіяти переслідуванням, дискримінації та зловживанню владою в ХНУВС.

У ході вивчення теми «Основи виховної роботи з особовим складом ХНУВС» вони ознайомляться із поняття виховання та виховною роботою, метою виховної роботи у закладах вищої освіти, основними завданнями та напрямками виховної роботи, основними формами та методами виховної роботи зі здобувачами освіти.

Таким чином офіцери курсової ланки після засвоєння програми «Школа курсових офіцерів» вдосконалять та підвищать свій професійний рівень, сформулюють нові знання, уміння і навички, які необхідні для роботи із здобувачами вищої освіти, отримують знання з основ педагогіки та психології.

Список бібліографічних посилань

1. Литвиновський Є. Ю. Формування в офіцерів структури виховної роботи збройних сил України вмінь проектування виховного процесу : автореф. дис канд. пед. наук : 13.00.04 Київ, 2003. 20 с.
2. Матеюк О. А. Професійний психологічний вплив військового керівника на підлеглих в особливих умовах діяльності : монографія. Хмельницький : Нац. акад. Держ. прикордон. служби України ім. Б. Хмельницького, 2006. 347 с.
3. Кравченко І. В. Педагогічні основи формування навчально-виховних груп у вищих військових закладах освіти : дис. канд. пед. наук : 13.00.04. Харків, 2003. 253 с.
4. Зелений В. І. Розвиток педагогічної культури молодих офіцерів внутрішніх військ МВС України : автореф. дис. канд. пед. наук : 13.00.04. Хмельницький, 2003. 18 с.

Отримано 20.02.2022